

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 4PP/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323011202
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4323011202.1

Uznesenie

Okresný súd Levice samosudcom Mgr. Tomášom Uhrikom, v trestnej veci ods. A. B., pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno b), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, o podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody na verejnom zasadnutí konanom dňa 07.03.2024 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody C. formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, súd návrh odsúdeného A. B., narodeného XX.XX.XXXX vo D., E. republika, trvale bytom F. XX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody C., o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/14/2021 zo dňa 17.03.2021 v trvaní 10 /desať/ mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia z a m i e t a .

odôvodnenie:

Odsúdený A. B. podal dňa 07.11.2023 na Okresný súd Levice návrh na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý odôvodnil okrem iného tým, že doposiaľ vykonaný trest bol pre neho dostatočným ponaučením, v budúcnosti povedie riadny život a bude sa zdržiavať na mieste trvalého bydliska s družkou. Odsúdený doložil čestné prehlásenie matky, že bude bývať po prepustení na adrese F. XX a bude dozerať na to, aby jej syn dodržiaval zákony a čestné vyhlásenie družky, že po prepustení bude bývať na uvedenej adrese. Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu, pričom dodal, že je poverený z radov odsúdených funkciou, je členom samosprávy, snažil sa plniť všetky príkazy a povinnosti, spravil všetko pre to, aby som mohol byť podmienične prepustený. Predložil čestné vyhlásenia od matky a družky ohľadom bývania. Čo sa týka zamestnania, pracoval by v s.r.o., ktorú má jeho sestra, ktorá sa zaoberá upratovacími službami, pričom v tejto firme robil už v rokoch 2018-2020.

Prokurátorka na verejnom zasadnutí navrhla zamietnuť návrh odsúdeného na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Z hodnotenia ÚVTOS C. vyplýva, že odsúdený bol do výkonu trestu odňatia slobody v aktuálnej veci dodaný príslušníkmi Policajného zboru dňa 25.10.2020 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody G.. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Príkazy a pokyny príslušníkov zboru rešpektoval a plnil. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Do tunajšieho ústavu bol premiestnený dňa 08.12.2020 za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený do diferenciačnej skupiny „B“- Stanovené ciele programu zaobchádzania sa u menovaného aktuálne plnia priebežne vo všetkých oblastiach.

V oblasti edukácie sú ciele programu zaobchádzania zamerané na zapájanie menovaného do aktivít pedagogického pôsobenia formou individuálneho poradenstva, prednášok a besied zameraných na právnú a protitoxikomanickú osvetu. Pedagogicky je vedený k posilňovaniu negatívnych postojov k závislostiam, k zmene neadekvátnych postojov a životného štýlu. Odsúdený sa do uvedených aktivít zapája.

Jeho správanie a vystupovanie v minulosti nebolo vždy na požadovanej úrovni. V jednom prípade porušil ústavný poriadok tým, že užil liek lekárom jemu nepredpísaný. Po intervencii zo strany personálu došlo k náprave a ďalšie nedostatky zaznamenané nie sú. V kolektíve spoluodsúdených je znášavivý, konfliktné situácie nevyvoláva. Osobnej a kolektívnej hygiene venuje dostatočnú pozornosť. Časový rozvrh dňa dodržiava. Vo svojich osobných veciach udržiava poriadok na požadovanej úrovni. Menovaný je z radov odsúdených poverený funkciou člena samosprávy odsúdených zodpovedného za úsek disciplíny a poriadku. Povinnosti z toho vyplývajúce si plní k spokojnosti väzenského personálu.

V oblasti aktivít vo voľnom čase je program zaobchádzania zameraný na zmysluplné trávenie voľného času. Menovaný väčšinu svojho voľného času trávi sledovaním televíznych programov, počúvaním rozhlasového vysielania a hraním spoločenských hier. O kultúrno- osvetové podujatia prejavuje záujem. Väzenskú knižnicu navštevuje.

V oblasti zaradovania do práce je odsúdený vedený k získavaniu a rozvíjaniu pracovných zručností a návykov. Krátku dobu bol pracovne zaradený na pracovisku stavebného charakteru, odkiaľ bol z dôvodu ukončenia prác vyradený. Pracovnú morálku mal na požadovanej úrovni. Aktuálne nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa aktívne zapája.

Disciplinárne odmenený bol doposiaľ v štyroch prípadoch, a to:

- 02.02.2022 - pochvalou za vzorný výkon činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného,

08.06.2022 - pochvalou za vzorný výkon činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného,

09.02.2023 - povolením prijatia balíka do hmotnosti piatich kilogramov za vzorný výkon činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného,

30.08.2023 - povolením prijatia balíka do hmotnosti piatich kilogramov za vzorný výkon činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného.

Disciplinárny trest evidovaný nemá.

V oblasti vzťahov s vonkajším prostredím je menovaný motivovaný k udržiavaniu a posilňovaniu kontaktu s primárnou rodinou. S matkou, sestrou a družkou udržiava intenzívny kontakt formou korešpondencie, telefonovania, návštev a aj videonávštev.

Menovaný sa opakovane dopúšťal páchania trestnej činnosti, napriek tomu verbálne proklamuje kritický postoj k jej páchaniu. Podmienky k udeľovaniu disciplinárnych odmien si priebežne vytvára. Jeho aktivita pri plnení stanovených cieľov programu zaobchádzania je dlhodobou na požadovanej úrovni. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné, resocializačná prognóza je menej priaznivá.

Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu v závere hodnotenia konštatuje, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a odporúča sa podmienene prepustenie s dohľadom.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/14/2021 zo dňa 17.03.2021 súd zistil, že A. B. bol právoplatne uznaný vinným pre krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno b), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, pričom bol odsúdený k ďalšiemu trestu odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Uvedený trest vykonáva od 01.08.2023 s predpokladaným koncom trestu dňa 01.06.2024. Predtým vykonával trest uložený Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 9T/138/2017 vo výmere 3 roky 6 mesiacov za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a iné.

Z odpisu registra trestov súd zistil, že odsúdený bol doposiaľ 27-krát súdne trestaný.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 odsek 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to po uplynutí zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú preukázanie polepšenia plnením povinností a správaním odsúdeného a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Podstatou podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdený po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon súčtu pomerných častí uložených nepodmienečných trestov odňatia slobody.

Odsúdený podľa názoru súdu splnil aj jednu z materiálnych podmienok, a to, že plnením svojich povinností a správaním počas doterajšieho výkonu trestu preukázal polepšenie, keďže bol v štyroch prípadoch disciplinárne odmenený, pričom stanovené ciele programu zaobchádzania sa u menovaného plnia priebežne vo všetkých oblastiach.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody ale nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, bol páchatel' automaticky prepustený po odpýkaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať z hodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'ovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu.

Vzhľadom na uvedené nebolo u odsúdeného preukázané splnenie druhej z materiálnych podmienok a to, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti. Z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania je stredné. Súd dospel k takémuto záveru aj s poukazom na odpis registra trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený sa opakovane dopúšťal najmä majetkovej trestnej činnosti. Odsúdený má doposiaľ 27 záznamov v odpise registra trestov, pričom mu boli ukladané opakovane nepodmienečné tresty (v rámci odsúdenia pod sp. zn. 2T/104/93 podmiennečný trest, ktorý bol následne nariadený), ktoré zjavne nesplnili svoj účel. Odsúdený už bol vo výkone trestu odňatia slobody a mal teda v minulosti možnosť preukázať, že výkon trestu splní svoj účel a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, avšak sa dopustil opakovane spáchania skutkov kvalifikovaných ako trestné činy, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Je potrebné poukázať na to, že odsúdený už bol v minulosti podmiennečne prepustený uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5PP/88/01, pričom následne mu bolo nariadené vykonať zvyšok trestu, keďže sa neosvedčil

v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia. Z uvedeného teda vyplýva, že odsúdený v minulosti porušil podmienky podmiennečného prepustenia aj odsúdenia, pričom sa očakávalo, že počas skúšobnej doby bude viesť riadny život občana a bude sa vyhýbať protiprávnemu konaniu, čo sa nenaplnilo. Okrem uvedeného súd konštatuje, že u viacnásobných recidivistov, ktorí sa opakovane dopúšťajú druhovo totožnej trestnej činnosti, ich osobnostné narušenie poskytuje iba veľmi slabé záruky, že by sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustili.

Súd k odsúdeným uvádzanému dôvodu na podmiennečné prepustenie, že po prepustení má príslub zamestnania, resp. že má zabezpečené bývanie u príbuzných, konštatuje, že samotná táto skutočnosť nezaručuje, že povedie riadny život a to aj s poukazom na skutočnosť, že v minulosti už bol zamestnaný práve u uvedeného zamestnávateľa a napriek tomu sa dopúšťal trestnej činnosti.

Súd podľa § 66 odsek 2 Trestného poriadku, prihliadol aj na povahu spáchaného trestného činu a stupeň stráženia ústavu a má za to, že tento v súčasnosti zodpovedá miere prevýchovy odsúdeného a možnostiam jeho resocializácie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, má súd za to, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody až do riadneho skončenia výkonu uloženého trestu. Preto súd žiadosť odsúdeného ako ne dôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice. Sťažnosť má odkladný účinok. O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre. Sťažnosť môže podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo týka alebo ktorá na uznesenie dala návrh, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to aj v prospech obvineného. V prospech mladistvého obvineného môžu podať sťažnosť, a to aj proti jeho vôli, zástupca, obhajca, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; lehota na podanie opravného prostriedku im plynie samostatne. Osobám, ktoré môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plynie lehota vždy samostatne. Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať. Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, kým sa o nej nerozhodlo. Sťažnosť prokurátora môže vziať späť aj nadriadený prokurátor. Sťažnosť podaná v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom obvineného. Prokurátor však môže vziať takú sťažnosť späť aj bez súhlasu obvineného. V tom prípade plynie obvinenému nová lehota na podanie sťažnosti od upovedomenia, že sťažnosť bola vzatá späť.

Uznesenie možno napadnúť pre

- a) nesprávnosť niektorého jeho výroku,
- b) zřejmý rozpor výroku s odôvodnením, alebo
- c) porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

V sťažnosti možno uviesť skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli známe v prvostupňovom konaní. Ak podáva sťažnosť prokurátor, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo obhajca za obvineného alebo vo vlastnom mene, musí byť sťažnosť zároveň odôvodnená.